

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕНЕРГЕТИЧНЕ ПРАВО»

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Спеціальність	G3 «Електрична інженерія»
Освітньо-професійна програма	«Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
Факультет (Інститут)	Навчально-науковий інститут заочної та дистанційної освіти
Кафедра	Права, професійної та соціально-гуманітарної освіти
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	3 кредити ЄКТС / 90 год.
Мова викладання	Українською мовою
Інформація про викладача дисципліни	Руснак Леся Володимирівна, доктор філософії в галузі 08 «Право» lesyavolodumurivnarusnak@gmail.com
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Обов'язкова дисципліна
Передумови для вивчення дисципліни	Ефективність засвоєння змісту навчальної дисципліни «Енергетичне право» значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріал таких дисциплін першого (бакалаврського) рівня вищої освіти як: «Правознавство», «Історія України», «Всесвітня історія», «Історія та культура України», «Політологія», «Філософія», «Соціологія».
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших студентів є прикладами можливої академічної недоброчесності. Відвідування занять. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні (лабораторні) заняття курсу. Студенти зобов'язуються інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти повинні дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.
3. Мета навчальної дисципліни	
Метою вивчення курсу «Енергетичне право» є засвоєння здобувачами обсягу теоретичних знань щодо системи енергетичного права України, особливостей правового регулювання в енергетиці, набуття практичних навичок кваліфікованого застосування норм енергетичного права у конкретних ситуаціях та формування правосвідомості і правової культури у студентів. У процесі вивчення дисципліни «Енергетичне право» у студентів формуються наступні компетентності:	

ІК.	Здатність розв'язувати складні проблеми і задачі під час професійної діяльності у галузі електроенергетики, електротехніки та електромеханіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
ЗК 1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 2.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 3.	Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 6.	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК 7.	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 11.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
СК 13.	Здатність демонструвати обізнаність та вміння використовувати нормативно-правові актів, норми, правила й стандарти в електроенергетиці, електротехніці та електромеханіці.
4. Зміст навчальної дисципліни	
Тема 1. Вступ в енергетичне право	
Тема 2. Поняття, предмет, метод та система енергетичного права України	
Тема 3. Джерела енергетичного права	
Тема 4. Загальні положення та сфера дії законодавства про електроенергетику	
Тема 5. Загальні положення законодавства про енергозбереження	
Тема 6. Економічний механізм енергозбереження	
Тема 7. Поняття та структура власності в ПЕК	
Тема 8. Державне управління, нагляд та регулювання діяльності в ПЕК	
5. Орієнтовні теми індивідуальних завдань	
1. Правове регулювання відновлювальних джерел енергії в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку.	
2. Зелений тариф в Україні: правові аспекти впровадження та ефективність застосування.	
3. Енергетична безпека України: правові засади забезпечення та міжнародний досвід.	
4. Правове регулювання ядерної енергетики в Україні: особливості та проблемні питання.	
5. Національна комісія з регулювання енергетики та комунальних послуг: правовий статус та повноваження.	
6. Договірні відносини між енергопостачальниками та споживачами: правові особливості.	
7. Енергетичний аудит: правові засади проведення та значення для енергозбереження.	
8. Міжнародні енергетичні договори України: аналіз основних угод та їх вплив на національне законодавство.	
9. Правові аспекти функціонування оптового ринку електричної енергії після реформи.	
10. Енергетичні кооперативи в Україні: правові засади створення та діяльності.	
11. Відповідальність за порушення енергетичного законодавства: види та механізми застосування.	
12. Правове регулювання енергоефективності будівель в Україні.	
13. Трансєвропейські енергетичні мережі: участь України та правові аспекти інтеграції.	
14. Правові аспекти приватизації в енергетичному секторі України.	
15. Концесії в енергетиці: правове регулювання та практика застосування.	
16. Правове регулювання smart grid технологій в Україні.	
17. Енергетичне співробітництво України з ЄС: правові механізми та перспективи.	
18. Правові аспекти функціонування системи гарантованого покупця електроенергії.	
19. Муніципальна енергетика: правові основи участі місцевого самоврядування в енергетичній сфері.	
20. Правове регулювання накопичення електричної енергії в Україні.	
21. Енергетичний паспорт підприємства: правові вимоги та значення для енергоменеджменту.	
22. Правові аспекти транскордонної торгівлі електроенергією.	

23. Державно-приватне партнерство в енергетичному секторі: правові моделі та досвід України.	
24. Правове регулювання енергосервісу (ESCO) в Україні.	
25. Кібербезпека в енергетиці: правові аспекти захисту критичної інфраструктури.	
26. Правове регулювання водневої енергетики в Україні: перспективи розвитку.	
27. Енергетичні спори: особливості розгляду в судах та альтернативні способи вирішення.	
28. Правові аспекти декарбонізації енергетики України: цілі та механізми досягнення.	
29. Енергетичні права споживачів: захист інтересів та механізми реалізації.	
6. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни	
Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:	
РН 8.	Враховувати правові та економічні аспекти наукових досліджень та інноваційної діяльності.
РН 17.	Демонструвати розуміння нормативно-правових актів, норм, правил та стандартів в області електроенергетики, електротехніки та електромеханіки.
7. Види навчальних занять	
Видами навчальних занять при вивченні дисципліни є лекції (Л), семінарські заняття (СЗ) та самостійна робота (СР).	
8. Методи навчання	
Інтегровані методи (словесні, практичні, наочні, дистанційні), які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної мети.	
9. Засоби, форми та критерії оцінювання	
Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:	
- стандартизовані тести; - реферати; - презентації результатів виконаних завдань та досліджень; - презентації здобувачів освіти та виступів на наукових заходах; - інші види індивідуальних та групових завдань.	
Форми контрольних заходів (поточний, семестровий, підсумковий контроль)	
Оцінювання результатів навчання здійснюється на принципах: об'єктивності, систематичності та системності, плановості, єдності вимог, відкритості, прозорості, економічності, доступності та зрозумілості методики оцінювання, урахування індивідуальних можливостей здобувачів освіти. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачів освіти навчального матеріалу. Форма проведення поточного контролю визначаються з урахуванням змісту накопичувальної системи оцінювання.	
ЗАЛІК	
У межах поточного контролю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів, якщо форма семестрового контролю – залік/диференційований залік.	
Наприклад, за ЗМ 1 здобувач може отримати максимальну кількість балів – 44 бали. З них: 36 балів отримано на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях (9+9+9+9) та 8 балів за виконання МКР, яка передбачає перевірку засвоєних знань (теми лекційних, семінарських (практичних) занять та самостійна робота) з усіх тем ЗМ1.	

Примірний розподіл балів, які можуть набрати здобувачі (форма семестрового контролю – залік):

Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					ІЗ	Загаль на сума балів	Підсум кова
T1	T2	T3	T 4	МК1	T1	T3	T5	T 6	МК2			100
9	9	9	9	8	9	9	9	9	8	12	100	
T1, T2,... - теми змістових модулів; МК 1, МК 2 – модульні контрольні, ІЗ – індивідуальне завдання (реферат)												

Критерії оцінювання

Критерії оцінювання знань на семінарських (практичних) заняттях

Високий рівень 9-8 балів	Здобувач володіє не лише базовими знаннями, а й розуміє взаємозв'язки між різними темами, може аналізувати, синтезувати та оцінювати інформацію. Усі аудиторні завдання виконані бездоганно, без помилок. Здобувач здатен застосовувати знання у нестандартних ситуаціях, знаходити та презентувати власні рішення.
Достатній рівень 7-6 балів	Здобувач демонструє хороше засвоєння матеріалу, але з деякими незначними недоліками. Добре засвоїв основний матеріал, проте його знання можуть бути недостатньо глибокими. Можливі незначні неточності в термінології або формулюваннях. Практичні/лабораторні завдання виконано правильно, але є незначні помилки.
Середній рівень 5-4 бали	На цьому рівні здобувач володіє матеріалом на мінімально достатньому рівні. Його знання є базовими, без глибини. Засвоїв лише основні поняття і факти. Матеріал є фрагментарним, а розуміння – поверховим. Практичні/лабораторні завдання виконані лише частково або з суттєвими помилками. Здобувач відчуває труднощі з практичним застосуванням знань.
Низький рівень 3-1 бали	Здобувач володіє лише окремими елементами матеріалу. Його відповіді є неповними та неточними. Завдання виконані не повністю або не виконані взагалі. Відсутні практичні уміння.
Незадовільний рівень 0 балів	На цьому рівні здобувач не засвоїв матеріал і не виконав жодних вимог освітнього компонента. Відсутність будь-яких знань із дисципліни. Здобувач не може назвати основні поняття чи терміни. Всі завдання, включно з практичними та лабораторними, не виконані.

Критерії оцінювання МКР/СР

Самостійна робота оцінюється під час семінарських (практичних, лабораторних) занять, або під час написання МКР, або виконання індивідуального завдання.

Високий рівень 8-7 балів	Усі завдання виконано якісно, з використанням додаткових джерел та творчим підходом. У роботах присутні власні висновки та аргументована позиція.
Достатній рівень 6-5 балів	Робота виконана в основному правильно, що свідчить про належний рівень засвоєння матеріалу. Окремі неточності не впливають суттєво на загальний результат, однак вимагають подальшого доопрацювання.
Середній рівень 4-3 бали	Робота виконана частково, із запізненням або неточностями. У ній відсутній аналіз, лише констатація фактів.
Низький рівень 2-1 бал	Робота не виконана або формальна.
Незадовільний рівень 0 балів	Робота не виконана взагалі.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни обчислюється шляхом додавання набраних здобувачем вищої освіти балів з поточного та семестрового контролю (якщо форма семестрового контролю – екзамен) або шляхом підсумування балів тільки з поточного контролю (якщо форма семестрового контролю – залік). Підсумкова оцінка виставляється у відомості обліку успішності, індивідуальному навчальному плані.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою.

Відповідність семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS представлено у формі таблиці:

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Екзамен	Залік	Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
82 – 89	Добре		B	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
75 – 81			C	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно

				застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
67 – 74	Задовільно		D	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти суттєві помилки.
60 – 66			E	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
35 – 59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
1 – 34			F	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів

Національні оцінки «Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Зараховано» та оцінки ECTS «A», «B», «C», «D», «E» проставляються екзаменаторами у відомість обліку успішності та залікову книжку здобувача (індивідуальний навчальний план). Національні оцінки «Незадовільно», «Не зараховано» та оцінки ECTS «FX», «F» заносяться лише у відомість обліку успішності.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна	1. Комп'ютер з відео-проектором та переносним екраном. 2. Презентаційний мультимедійний матеріал. 4. Тексти лекцій. 5. Роздатковий ілюстративний матеріал. 6. Тестові завдання для проведення поточного контролю. 7. Тестові завдання для проведення підсумкового контролю.
Інформаційне навчально-методичне забезпечення	https://www.president.gov.ua – Офіційне інтернет-представництво Президента України. https://zakon.rada.gov.ua/laws – Офіційний веб-портал парламенту України. https://www.kmu.gov.ua/ua – Урядовий портал.

	http://www.ccu.gov.ua – Офіційний веб-портал Конституційного суду України. https://lpd.court.gov.ua/ – База правових позицій Верховного Суду України. https://verdictum.ligazakon.net – Система аналізу судових рішень. https://www.pdatu.edu.ua – Офіційний веб-сайт ЗВО «Подільський державний університет». http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=3634 - ЕНК на платформі Moodle.
--	---